

Briuselis, 2022 m. birželio 16 d.
(OR. en)

10349/22

EF 172
ECOFIN 630
DELECT 94

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENI
Komisijos dok. Nr.:	C(2022) 3801 final
Dalykas:	2022 m. birželio 14 d. KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../..., kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 pagal jo 325be straipsnio 3 dalį papildomas techniniais reguliavimo standartais, kuriais nustatomi galimybės modeliuoti rizikos veiksniai pagal vidaus modelių metodą (IMA) vertinimo kriterijai ir to vertinimo dažnumas

Delegacijoms pridedamas dokumentas C(2022) 3801 final.

Priedama: C(2022) 3801 final

Briuselis, 2022 06 14
C(2022) 3801 final

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../...

2022 06 14

kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 pagal jo 325be straipsnio 3 dalį papildomas techniniais reguliavimo standartais, kuriais nustatomi galimybės modeliuoti rizikos veiksnius pagal vidaus modelių metodą (IMA) vertinimo kriterijai ir to vertinimo dažnumas

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. DELEGUOTOJO AKTO BENDROSIOS APLINKYBĖS

Reglamento (ES) Nr. 575/2013 (toliau – Reglamentas) 325be straipsnio 3 dalimi Komisijai suteikiami įgaliojimai, Europos bankininkystės institucijai (EBI) pateikus standartų projektus pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 10–14 straipsnius, atitinkamai priimti deleguotuosius aktus, kuriuose nustatomi kriterijai, pagal kuriuos įvertinama galimybė modeliuoti rizikos veiksnius pagal Reglamento 325be straipsnio 1 dalį, ir nustatomas to vertinimo dažnumas.

Pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama EBI, 10 straipsnio 1 dalį, Komisija per tris mėnesius nuo techninių standartų projektų gavimo nusprendžia, ar patvirtinti gautus projektus. Komisija, atsižvelgdama į tuose straipsniuose nustatytą specialią tvarką, standartų projektus taip pat gali patvirtinti tik iš dalies arba su pakeitimais, jeigu to reikia vadovaujantis Sąjungos interesais.

2. KONSULTACIJOS PRIEŠ PRIIMANT AKTĄ

Pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 10 straipsnio 1 dalies trečią pastraipą EBI surengė viešas konsultacijas dėl Komisijai pateiktų techninių standartų projektų. Konsultacijoms skirtas dokumentas paskelbtas EBI interneto svetainėje 2019 m. birželio 27 d., o viešos konsultacijos baigtos 2019 m. spalio 4 d. Be to, EBI paprašė EBI Bankininkystės suinteresuotųjų subjektų grupės, įsteigtos pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 37 straipsnį, pateikti rekomendacijų dėl šių techninių standartų. Kartu su techninių standartų projektais EBI pateikė paaiškinimą, kaip į šių konsultacijų rezultatus atsižvelgta rengiant Komisijai pateiktus galutinius techninių standartų projektus.

Pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 10 straipsnio 1 dalies trečią pastraipą kartu su techninių standartų projektais EBI pateikė poveikio vertinimą, įskaitant su Komisijai pateiktais techninių standartų projektais susijusių sąnaudų ir naudos analizę. Ši analizė pateikta <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/market-risk/draft-technical-standards-on-the-ima-under-the-frtb>, galutinių techninių reguliavimo standartų projektų paketo p. 26–34.

3. DELEGUOTOJO AKTO TEISINIAI ASPEKTAI

Galutiniuose techninių standartų projektuose nustatomi kriterijai, pagal kuriuos vertinama galimybė modeliuoti rizikos veiksnius pagal Reglamento 325be straipsnio 1 dalį, ir nustatomas to vertinimo dažnumas.

Galutiniuose techninių standartų projektuose nustatomi du skirtingi kriterijai, kuriuos įstaigoms leidžiama taikyti vertinant galimybę modeliuoti rizikos veiksni: a) nustatomos ne mažiau kaip 24 patikrinamos kainos, kurios yra tipiškos rizikos veiksniui per praėjusius 12 mėnesių, atmetus 90 dienų ar ilgesnius laikotarpius, kurių metu turimos mažiau kaip keturios patikrinamos kainos, kurios yra tipiškos rizikos veiksniui; arba b) nustatoma ne mažiau kaip 100 patikrinamų kainų, kurios yra tipiškos rizikos veiksniui per praėjusius 12 mėnesių.

Be to, galutiniuose techninių standartų projektuose nurodomi tiek reikalavimai, kuriuos turėtų atitikti kaina, kad ją būtų galima laikyti patikrinama, tiek reikalavimai, pagal kuriuos

patikrinamos kainos laikomos tipiškais rizikos veiksniais, siekiant įvertinti galimybę juos modeliuoti.

Į galutinius techninių standartų projektus taip pat įtraukiami galimybės modeliuoti konkrečioms tipologijoms priskiriamus rizikos veiksnius vertinimo kriterijai. Į galutinius techninių standartų projektus įtraukiamos konkrečios nuostatos dėl rizikos veiksnių, priskiriamų kreivėms, paviršiams, kubams ir dėl parametrinių funkcijų. Visais šiais atvejais kriterijai daro įtaką tinkamiems skirstymo į grupes metodams, nustatytiems galutiniuose techninių standartų projektuose, siekiant įvertinti galimybę modeliuoti rizikos veiksnius.

Galiausiai galutiniuose techninių standartų projektuose nurodoma, kaip dažnai įstaigos turėtų atlikti modeliavimo galimybės vertinimą.

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../...

2022 06 14

kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 pagal jo 325be straipsnio 3 dalį papildomas techniniais reguliavimo standartais, kuriais nustatomi galimybės modeliuoti rizikos veiksniai pagal vidaus modelių metodą (IMA) vertinimo kriterijai ir to vertinimo dažnumas

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 575/2013 dėl riziką ribojančių reikalavimų kredito įstaigoms, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012¹, ypač į jo 325be straipsnio 3 dalį,

kadangi:

- (1) vertinant galimybę modeliuoti rizikos veiksniai pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 325be straipsnio 1 dalį turėtų būti nustatomas tinkamas rizikos matas, kurį įstaigos turi naudoti apskaičiuodamos kiekvieno rizikos veiksnio, įtraukto į įstaigos alternatyvų vidaus modelių metodą, nustatytą Reglamento (ES) Nr. 575/2013 trečiosios dalies IV antraštinės dalies 1b skyriuje, arba kurio įtraukimo į tą metodą procesas pradėtas, nuosavų lėšų reikalavimus rinkos rizikai padengti. Modeliuojamiems rizikos veiksniams turėtų būti taikomas tikėtino trūkumo rizikos matas, apskaičiuojamas pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 325bb straipsnį, o nemodeliuojamiems rizikos veiksniams turėtų būti taikomas testavimo nepalankiausiomis sąlygomis scenarijus rizikos matas, apskaičiuojamas pagal to reglamento 325bk straipsnį;
- (2) tikėtino trūkumo rizikos matas turėtų apimti tikimybinę rizikos veiksnių pasiskirstymą per pakankamai ilgą istorinį laikotarpį, kuriuo stebimi atitinkami tų rizikos veiksnių rinkos duomenys. Todėl rizikos veiksnių reikėtų laikyti modeliuojamu, jeigu yra pakankamai stebimų ir patikrinamų kainų, atspindinčių tą rizikos veiksnių. Tam vertinimui atlikti turėtų būti tinkamas 12 mėnesių stebėjimo laikotarpis, kuris baigiasi ankstesnę ataskaitinę datą. Tačiau, siekiant atsižvelgti į galimą duomenų prieinamumo vėlavimą, įstaigoms turėtų būti leidžiama tą 12 mėnesių stebėjimo laikotarpį pakeisti perkeltuojamu 12 mėnesių laikotarpiu. Siekiant užtikrinti praktikos palyginamumą visoje Sąjungoje, tokio perkėlimo trukmė turėtų būti ne daugiau kaip vienas mėnuo. Dėl tos pačios priežasties įstaigos turėtų nuosekliai taikyti tokius perkeltuosius laikotarpius

¹ OL L 176, 2013 6 27, p. 1.

visiems tos pačios rūšies rizikos veiksniams ir pateikti savo kompetentingai institucijai išsamius dokumentus, susijusius su tokių perkeltųjų laikotarpių taikymu;

- (3) gali būti, kad iš savo prekybos veiklos įstaigos gali turėti ne visą informaciją apie kainas, reikalingą modeliavimo galimybei įvertinti. Todėl vertinant, ar rizikos veiksnius galima modeliuoti, įstaigoms taip pat turėtų būti leidžiama naudoti iš pardavėjų, kurie yra trečioji šalis, gautą informaciją apie kainas, su sąlyga, kad tas kainas būtų galima patikrinti ir kad tų trečiųjų šalių pardavėjų atžvilgiu būtų atliekamas nepriklausomas jų kainų informacijos pagrįstumo auditas;
- (4) pagrindinis vertinimo, ar rizikos veiksnius galima modeliuoti, etapas yra nustatytų patikrinamų kainų tipiško tiems rizikos veiksniams vertinimas. Patikrinama kaina turėtų būti laikoma tipiška įstaigos rizikos veiksnio atžvilgiu, kai įstaiga rizikos veiksnio vertę gali išskaičiuoti iš patikrinamos kainos vertės, taikydama paprastai taikomas kiekybines metodikas. Kai kurioms iš šių metodikų reikia papildomų įvesties duomenų, kad įstaigos galėtų išskaičiuoti rizikos veiksnio vertę, todėl gali būti sudėtingiau įrodyti patikrinamų kainų tipiškumą. Todėl tos metodikos ir prireikus papildomi įvesties duomenys turėtų būti grindžiami objektyvia ir tinkamai dokumentuojama informacija, taip užkertant kelią įstaigoms vadovautis nepagrįstomis prielaidomis. Pagal tarptautinius standartus užtikrinimo priemonių suderinimas arba vertinimas dėl nepakankamo patikrinamumo ir reprezentatyvumo neturėtų būti laikomas tinkamu patikrinamų kainų informacijos šaltiniu;
- (5) kai rizikos veiksniai yra kreivės, paviršiaus arba kubo taškai, tų rizikos veiksnų modeliavimo galimybė turėtų būti vertinama pagal kiekvienos tos kreivės, paviršiaus arba kubo grupės modeliavimo galimybę, nes konkrečiai grupei priklausantys rizikos veiksniai turi bendrų savybių. Todėl tokios grupės modeliavimo galimybė turėtų būti vertinama atsižvelgiant į visas tai grupei priskirtas patikrinamas kainas, o patikrinamos kainos, tipiškos vienam grupės rizikos veiksniai, turėtų būti laikomos tipiškomis visiems tai pačiai grupei priskiriamies rizikos veiksniams. Be to, įstaigoms turėtų būti leidžiama pasirinkti standartines grupes arba, kai manoma, kad labiau tinkama atsižvelgiant į konkrečią kreivę, paviršių ar kubą, jų pačių sukurtas alternatyvias grupes;
- (6) be to, rizikos veiksnų modeliavimo kriterijai turėtų apimti atvejus, kai įstaiga naudoja parametrinę funkciją, kad parodytų kreivę, paviršių arba kubą, ir savo rizikos vertinimo modelyje funkcijų parametrus nustato kaip rizikos veiksnius. Tais atvejais taikant tuos kriterijus turėtų būti nurodoma, kaip turėtų būti atliekamas modeliavimo galimybės vertinimas, atsižvelgiant į tų parametrinių funkcijų ir funkcijų parametru ypatumus;
- (7) siekiant padėti kompetentingoms institucijoms įvertinti, ar laikomasi šio reglamento, būtina nurodyti, kaip įstaigos, vertindamos, ar rizikos veiksnį galima modeliuoti, turi taikyti Reglamento (ES) Nr. 575/2013 325bi straipsnio 1 dalies e punkte numatytą bendrąjį dokumentavimo reikalavimą;
- (8) šis reglamentas grindžiamas Europos bankininkystės institucijos Komisijai pateiktais techninių reguliavimo standartų projektais;
- (9) Europos bankininkystės institucija dėl techninių reguliavimo standartų projektų, kuriais pagrįstas šis reglamentas, surengė atviras viešas konsultacijas, išnagrinėjo

galimas susijusias sąnaudas ir naudą ir paprašė Bankininkystės suinteresuotųjų subjektų grupės, įsteigtos pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1093/2010 37 straipsnį, pateikti rekomendacijų²,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Galimybės modeliuoti rizikos veiksnius, kurie nepriskiriami kreivei, paviršiui arba kubui, vertinimo kriterijai

1. Reglamento (ES) Nr. 575/2013 325be straipsnio 1 dalyje nurodytų pozicijų rizikos veiksniai, kurie nepriskiriami kreivei, paviršiui ar kubui, yra vertinami kaip modeliuojami, jeigu tenkinamas bet kuris iš šių kriterijų:
 - (a) 12 mėnesių stebėjimo laikotarpiu, kuris baigiasi ankstesnę ataskaitinę datą, nurodytą Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/451³ 2 straipsnio 1 dalies b punkte, tenkinamos abi šios sąlygos:
 - i) įstaiga nustatė, kad to rizikos veiksnio atžvilgiu yra bent 24 kainos, kurias yra patikrinamos pagal šio reglamento 2 straipsnį, kurių stebėjimo datos yra skirtingos ir kurios laikomos tam rizikos veiksmiui tipiškomis kainomis pagal šio reglamento 3 straipsnį;
 - ii) nebuvo 90 dienų ar ilgesnio laikotarpio, kuriuo buvo taikomos mažiau nei keturios i punkte nurodytos patikrinamos kainos;
 - (b) a punkte nurodytu 12 mėnesių stebėjimo laikotarpiu įstaiga nustatė, kad to rizikos veiksnio atžvilgiu yra bent 100 kainų, kurios yra patikrinamos pagal šio reglamento 2 straipsnį, kurių stebėjimo datos yra skirtingos ir kurios laikomos tam rizikos veiksmiui tipiškomis kainomis pagal šio reglamento 3 straipsnį.
2. Įstaiga 1 dalyje nurodytą 12 mėnesių laikotarpį gali pakeisti 12 mėnesių laikotarpiu, kuris baigiasi ne anksčiau kaip likus vienam mėnesiui iki Įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/451 2 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytos ankstesnės ataskaitinės datos (toliau – perkeltasis laikotarpis), jeigu tenkinamos visos šios sąlygos:
 - (a) įstaiga nuosekliai taiko tą perkeltąjį laikotarpį visiems tos pačios, kaip ir atitinkamas rizikos veiksnyms, rūšies rizikos veiksniams;
 - (b) įstaiga tą perkeltąjį laikotarpį nuosekliai taiko ilgą laiką;

² 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/78/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 12).

³ 2020 m. gruodžio 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2021/451, kuriuo nustatomi Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 575/2013 taikymo įstaigų priežiūros ataskaitų teikimo srityje techniniai įgyvendinimo standartai ir panaikinamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 680/2014 (OL L 97, 2021 3 19, p. 1).

- (c) įstaiga pateikia kompetentingai institucijai išsamų to perkeltotojo laikotarpio taikymo aprašymą.

2 straipsnis

Patikrinamos kainos

1. Laikoma, kad kaina yra patikrinama, jeigu tenkinama bet kuri iš šių sąlygų:
 - (a) kaina nustatoma pagal sandorį, kurio viena iš šalių buvo įstaiga ir kuris buvo sudarytas įprastomis rinkos sąlygomis;
 - (b) kaina nustatoma pagal sandorį, kurį trečiosios šalys sudarė įprastomis rinkos sąlygomis ir kuris atitinka visas 5 dalyje nustatytas sąlygas;
 - (c) kaina nustatoma pagal sąžiningą ir konkurencingą kainos pasiūlymą, kurį įprastomis rinkos sąlygomis pateikia pati įstaiga arba trečiosios šalys, vertes, kuriomis remdamasi įstaiga arba trečiosios šalys įsipareigojo vykdyti sandorį prekyboje įprastu būdu ir kuris atitinka visas 5 dalyje nustatytas sąlygas.
2. Nepaisant 1 dalies, nelaikoma, kad kaina yra patikrinama, jeigu tenkinama kuri nors iš šių sąlygų:
 - (a) kaina nustatoma pagal dviejų tos pačios grupės subjektų sandorį arba kainos pasiūlymą;
 - (b) kaina nustatoma pagal sandorį arba kainos pasiūlymą, kurio apimtis nėra svarbi, palyginti su įprastu sandorių arba pasiūlymų, atspindinčių esamas rinkos sąlygas, apimtimi;
 - (c) kaina nustatoma pagal pasiūlymus, kurių pirkimo ir pardavimo kainų skirtumai labai skiriasi nuo pirkimo ir pardavimo kainų skirtumų, atspindinčių esamas rinkos sąlygas;
 - (d) kaina nustatoma pagal sandorį, kurio vienintelis tikslas – nustatyti pakankamą skaičių patikrinamų kainų, atitinkančių šio reglamento 1 straipsnyje nustatytus kriterijus;
 - (e) kaina nustatoma pagal įpareigojančius pasiūlymus, kurie buvo pateikti siekiant vienintelio tikslo – nustatyti pakankamą skaičių patikrinamų kainų, atitinkančių šio reglamento 1 straipsnyje nustatytus kriterijus.
3. Patikrinamos kainos stebėjimo data turi būti tokia pati kaip ir data, kurią buvo įvykdytas sandoris, arba data, kurią buvo pateikti įpareigojantys kainos pasiūlymai. Patikrinamų kainų stebėjimo datos registruojamos visuose duomenų šaltiniuose nuosekliai naudojant vieną laiko juostą.
4. Taikant šį straipsnį pardavėjas, kuris yra trečioji šalis, – įmonė, kuri šio reglamento 1 straipsnio tikslais įstaigoms teikia sandorių arba pasiūlymų duomenis, įskaitant duomenų teikimo paslaugų teikėjus, apibrėžtus Europos Parlamento ir Tarybos

reglamento (ES) Nr. 600/2014⁴ 2 straipsnio 1 dalies 36a punkte, ir daugiašales sistemas, apibrėžtas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/65/ES⁵ 4 straipsnio 1 dalies 19 punkte.

5. Sandoris arba kainos pasiūlymai yra naudojami taikant 1 dalies b ir c punktus tik kai tenkinamos visos šios sąlygos:
 - (a) sandorį arba pasiūlymus apdorojo arba surinko pardavėjas, kuris yra trečioji šalis;
 - (b) pardavėjas, kuris yra trečioji šalis, arba įstaiga sutiko įstaigos kompetentingai institucijai paprašius pateikti sandorio arba pasiūlymų įrodymus ir įrodymus, kad galima patikrinti pagal tą sandorį arba tuos pasiūlymus nustatytą kainą;
 - (c) pardavėjas, kuris yra trečioji šalis, įstaigai nurodė datą, kurią buvo stebėtas sandoris arba pasiūlymai, ir būtiniausią informaciją apie sandorį arba pasiūlymus, kad įstaiga patikrinamą kainą galėtų priskirti rizikos veiksniams, kurių atžvilgiu ta kaina, nustatyta pagal tą sandorį arba tuos pasiūlymus, laikoma tipiška pagal šio reglamento 3 straipsnį;
 - (d) įstaiga patikrino, ar pardavėjo, kuris yra trečioji šalis, atžvilgiu trečioji įmonė, apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 575/2013 325bi straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje, bent kartą per metus atlieka nepriklausomą auditą, kurio metu tikrinamas jos kainų informacijos pagrįstumas, valdymas ir procesai, ir turi galimybę susipažinti su audito rezultatais ir ataskaitomis, kad, gavusi prašymą, galėtų tuos rezultatus ir ataskaitas pateikti savo kompetentingai institucijai.
6. Taikant 5 dalies d punktą, nepriklausomo audito metu įvertinami visi šie aspektai:
 - (a) ar pardavėjas, kuris yra trečioji šalis, turi informacijos, būtinos patikrinti, ar kaina yra patikrinama, ir susieti patikrinamą kainą su rizikos veiksniais, kurių atžvilgiu ta kaina laikoma tipiška pagal šio reglamento 3 straipsnį;
 - (b) ar pardavėjas, kuris yra trečioji šalis, gali įrodyti a punkte nurodytos informacijos vientisumą;
 - (c) ar pardavėjas, kuris yra trečioji šalis, taiko vidaus procesus ir turi pakankamai darbuotojų, turinčių a punkte nurodytai informacijai valdyti tinkamų įgūdžių;
 - (d) ar tuo atveju, kai pardavėjas, kuris yra trečioji šalis, nepateikia įstaigai informacijos, reikalingos patikrinti kainos patikrinamumą, pardavėjas, kuris yra trečioji šalis, pagal sutartį privalo būti patikrinęs kainos patikrinamumą.
7. Jeigu pardavėjas, kuris yra trečioji šalis, nepateikia įstaigai informacijos, reikalingos kainos patikrinamumui patikrinti, įstaiga turi sugebėti savo kompetentingai

⁴ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 600/2014 dėl finansinių priemonių rinkų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 173, 2014 6 12, p. 84).

⁵ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES (OL L 173, 2014 6 12, p. 349).

institucijai įrodyti, kad pardavėjas, kuris yra trečioji šalis, pagal sutartį privalo būti patikrinęs kainos patikrinamumą.

3 straipsnis

Rizikos veiksniams nustatytų patikrinamų kainų tipiškumas

1. Patikrinama kaina laikoma tipiška rizikos veiksniai nuo jos stebėjimo dienos, jeigu įvykdomos visos šios sąlygos:
 - (a) yra glaudus ryšys tarp rizikos veiksnio ir patikrinamos kainos;
 - (b) įstaiga yra nurodžiusi konceptualiai patikimą metodiką, kurią naudojant iš patikrinamos kainos vertės išskaičiuojama rizikos veiksnio vertė.

Taikant b punktą, visi pagal metodiką naudojami įvesties duomenys arba rizikos veiksnys, išskyrus patikrinamą kainą, grindžiami objektyviais duomenimis.

2. Bet kokia patikrinama kaina gali būti laikoma stebėjimu taikant 1 straipsnį dėl visų rizikos veiksnių, kuriems ji yra tipiška pagal 1 dalį.
3. Kai, siekdama užfiksuoti emitentų grupės tam tikrų požymių, įskaitant tų emitentų šalį, regioną ar sektorių, pokyčius visos rinkos mastu, įstaiga naudoja sisteminės kredito arba nuosavybės vertybinių popierių rizikos veiksnį, atskirų emitentų rinkos indeksų arba priemonių patikrinamos kainos laikomos tipiškomis to sisteminės rizikos veiksnio atžvilgiu tik tuo atveju, jeigu jų požymiai yra tokie patys kaip ir to sisteminės rizikos veiksnio.

4 straipsnis

Galimybės modeliuoti rizikos veiksnius, priskiriamus kreivei, paviršiui arba kubui, vertinimo kriterijai

1. Reglamento (ES) Nr. 575/2013 325be straipsnio 1 dalyje nurodytų pozicijų rizikos veiksniai, kurie priskiriami kreivei, paviršiui arba kubui, yra vertinami kaip modeliuojami toliau nurodyta tvarka atliekant šiuos veiksmus:
 - (a) įstaiga kiekvienos kreivės, paviršiaus ar kubo atveju nustato atitinkamas rizikos veiksnių grupes pagal šio reglamento 5 straipsnį;
 - (b) įstaiga nustato galimybę modeliuoti atitinkamas a punkte nurodytas grupes pagal 2 dalį;
 - (c) įstaiga laiko modeliuojamu bet kokią rizikos veiksnį, priskiriamą grupei, kuri laikyta modeliuojama pagal 2 dalį.
2. Vertinimo, ar grupė yra modeliuojama, kriterijus yra bet kuris iš šių:
 - (a) 12 mėnesių stebėjimo laikotarpiu, kuris baigiasi Įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/451 2 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytą ankstesnę ataskaitinę datą:

- i) įstaiga nustatė, kad tai grupei priskiriamos bent 24 kainos, kurios yra patikrinamos pagal šio reglamento 2 straipsnį, kurių stebėjimo datos yra skirtingos ir kurios yra priskirtos tai grupei, ir
 - ii) nebuvo 90 dienų ar ilgesnio laikotarpio, kuriuo buvo taikomos mažiau nei keturios i punkte nurodytos patikrinamos kainos;
 - (b) a punkte nurodytu 12 mėnesių stebėjimo laikotarpiu įstaiga nustatė, kad tai grupei priskiriamos bent 100 kainų, kurios yra patikrinamos pagal šio reglamento 2 straipsnį, kurių stebėjimo datos yra skirtingos ir kurios yra priskirtos tai grupei.
3. Įstaiga 2 dalyje nurodytą 12 mėnesių laikotarpį gali pakeisti 12 mėnesių laikotarpiu, kuris baigiasi ne anksčiau kaip likus vienam mėnesiui iki Įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/451 2 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytos ankstesnės ataskaitinės datos (toliau – perkeltasis laikotarpis), jeigu tenkinamos visos šios sąlygos:
- (a) įstaiga tą perkeltąjį laikotarpį nuosekliai taiko visose kreivėse, paviršiaus arba kubo grupėse;
 - (b) įstaiga tą perkeltąjį laikotarpį nuosekliai taiko ilgą laiką;
 - (c) įstaiga pateikia savo kompetentingai institucijai išsamų to perkeltąjo laikotarpio taikymo aprašymą.
4. Patikrinama kaina priskiriama grupei, jeigu ji pagal šio reglamento 3 straipsnį yra tipiška tai grupei priklausančio rizikos veiksnio atžvilgiu.
5. Taikydama 4 dalį įstaiga rizikos veiksniu gali laikyti bet kurią grupei priskiriamą kreivėse, paviršiaus arba kubo tašką, nepriklausomai nuo to, ar toks taškas yra rizikos veiksnys, įtrauktas į jos rizikos vertinimo modelį.

5 straipsnis

Rizikos veiksnių, priskiriamų kreivėms, paviršiams arba kubams, skirstymo į grupes metodai

1. Kiekvienos kreivės, paviršiaus arba kubo, kuriam priskiriamas rizikos veiksnys, atveju įstaigos nustato tos kreivės, paviršiaus arba kubo grupes, naudojamos 2 dalyje nurodytas standartines iš anksto apibrėžtas grupes arba pačių įstaigų apibrėžtas grupes, jeigu tos įstaigos atitinka 3 dalies reikalavimus.
2. Taikant 1 dalį, standartinės iš anksto apibrėžtos grupės yra šios:
 - (a) 3 dalies 1 lentelės i eilutėje nurodytos devynios rizikos veiksnių, kurių vienas metais išreikštas termino matmuo yra t , grupės, priskiriamos šioms pagrindinėms rizikos veiksnių kategorijoms:
 - i) „palūkanų norma“, išskyrus rizikos veiksnius, priskiriamus pagrindinei rizikos veiksnių pakategorei „kintamumas“;
 - ii) „užsienio valiuta“, išskyrus rizikos veiksnius, priskiriamus pagrindinei rizikos veiksnių pakategorei „kintamumas“;

- iii) „biržos prekės“, išskyrus rizikos veiksnius, priskiriamus pagrindinėms rizikos veiksnių pakategorėms „energijos kintamumas ir išmetamo anglies dioksido kiekio kintamumas“, „turiųjų metalų kintamumas ir spalvotųjų metalų kintamumas“ ir „kitų biržos prekių kintamumas“;
- (b) 3 dalies 1 lentelės ii eilutėje nurodytos šešios rizikos veiksnių, turinčių daugiau nei vieną metais išreikštą termino matmenį, kiekvienam termino matmeniui t nustatytos grupės, priskiriamos šioms pagrindinėms rizikos veiksnių kategorijoms:
- i) „palūkanų norma“, išskyrus rizikos veiksnius, priskiriamus pagrindinei rizikos veiksnių pakategorei „kintamumas“;
 - ii) „užsienio valiuta“, išskyrus rizikos veiksnius, priskiriamus pagrindinei rizikos veiksnių pakategorei „kintamumas“;
 - iii) „biržos prekės“, išskyrus rizikos veiksnius, priskiriamus pagrindinėms rizikos veiksnių pakategorėms „energijos kintamumas ir išmetamo anglies dioksido kiekio kintamumas“, „turiųjų metalų kintamumas ir spalvotųjų metalų kintamumas“ ir „kitų biržos prekių kintamumas“;
- (c) 3 dalies 1 lentelės iii eilutėje nurodytos penkios rizikos veiksnių, turinčių vieną arba kelis metais išreikštus termino matmenis, kiekvienam termino matmeniui t nustatytos grupės, priskiriamos šioms pagrindinėms rizikos veiksnių kategorijoms:
- i) „kredito marža“, išskyrus rizikos veiksnius, priskiriamus pagrindinei rizikos veiksnių pakategorei „kintamumas“;
 - ii) „nuosavybės vertybiniai popieriai“, išskyrus rizikos veiksnius, priskiriamus pagrindinėms rizikos veiksnių pakategorėms „kintamumas (didelė rinkos kapitalizacija)“ ir „kintamumas (maža rinkos kapitalizacija)“;
- (d) 3 dalies 1 lentelės iv eilutėje nurodytos penkios grupės rizikos veiksniams, kurių vienas ar keli likvidumo matmenys išreikšti naudojant pasirinkimo sandorių delta koeficientą (δ);
- (e) 3 dalies 1 lentelės iii eilutėje nurodytos penkios grupės ir 3 dalies 1 lentelės iv eilutėje nurodytos penkios grupės rizikos veiksniams, priskirtiems šioms pagrindinėms rizikos veiksnių kategorijoms:
- i) „užsienio valiuta“ – rizikos veiksniams, priskiriamiems pagrindinei rizikos veiksnių pakategorei „kintamumas“;
 - ii) „kredito marža“ – rizikos veiksniams, priskiriamiems pagrindinei rizikos veiksnių pakategorei „kintamumas“;
 - iii) „nuosavybės vertybiniai popieriai“ – tiems rizikos veiksniams, priskiriamiems pagrindinėms rizikos veiksnių pakategorėms „kintamumas (didelė rinkos kapitalizacija)“ ir „kintamumas (maža rinkos kapitalizacija)“;
 - iv) „biržos prekės“ – tiems rizikos veiksniams, priskiriamiems pagrindinėms rizikos veiksnių pakategorėms „energijos kintamumas ir išmetamo anglies dioksido

kiekio kintamumas“, „tauriųjų metalų kintamumas ir spalvotųjų metalų kintamumas“ ir „kitų biržos prekių kintamumas“;

- (f) 3 dalies 1 lentelės ii eilutėje nurodytos šešios grupės, 3 dalies 1 lentelės iii eilutėje nurodytos penkios grupės ir 3 dalies 1 lentelės iv eilutėje nurodytos penkios grupės rizikos veiksniams, priskiriamiems pagrindinei rizikos veiksnių kategorijai „palūkanų norma“ ir pagrindinei rizikos veiksnių pakategorei „kintamumas“ su terminų, galiojimo pabaigos ir likvidumo matmenimis.

Taikant d punktą, pasirinkimo sandorių rinkose, kuriose likvidumui apibrėžti taikomos kitokios priemonės nei pasirinkimo sandorių delta koeficientas, įstaigos konvertuoja 3 dalies 1 lentelės iv eilutėje nurodytas grupes pagal tose pasirinkimo sandorių rinkose vyraujančias priemones taikydamos kiekybinius metodus, parengtus pagal pačios įstaigos kainodaros modelius, su sąlyga, kad tie kainodaros modeliai buvo tinkamai dokumentuoti ir nepriklausomai patikrinti.

3. Taikant 2 dalį, standartinę grupę galima suskirstyti į mažesnes grupes.

1 lentelė

Grupės Nr.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
i.	$0 \leq t < 0.75$	$0.75 \leq t < 1.5$	$1.5 \leq t < 4$	$4 \leq t < 7$	$7 \leq t < 12$	$12 \leq t < 18$	$18 \leq t < 25$	$25 \leq t < 35$	$35 \leq t$
ii.	$0 \leq t < 0.75$	$0.75 \leq t < 4$	$4 \leq t < 10$	$10 \leq t < 18$	$18 \leq t < 30$	$30 \leq t$			
iii.	$0 \leq t < 1.5$	$1.5 \leq t < 3.5$	$3.5 \leq t < 7.5$	$7.5 \leq t < 15$	$15 \leq t$				
iv.	$0 \leq \delta < 0.05$	$0.05 \leq \delta < 0.3$	$0.3 \leq \delta < 0.7$	$0.7 \leq \delta < 0.95$	$0.95 \leq \delta \leq 1$				

4. Taikydamos 1 dalį, įstaigos gali pačios nustatyti tam tikros kreivės, paviršiaus arba kubo grupes, jeigu įvykdomos visos šios sąlygos:
- (a) grupės apima visą kreivę, paviršių arba kubą;
- (b) grupės nepersidengia;
- (c) kiekvienoje grupėje yra tik vienas rizikos veiksnys, kuris naudojamas apskaičiuojant įstaigos vieno iš prekybos operacijų sąrašų portfelio vertės teorinius pokyčius, siekiant įvertinti, ar laikomasi Reglamento (ES) Nr. 575/2013 325bg straipsnyje nustatytų pelno ir nuostolio priskyrimo reikalavimų.
5. Vertindama galimybę modeliuoti tam tikrai terminų grupei priklausančios pagrindinės rizikos veiksnių kategorijos „kredito marža“ rizikos veiksnius, įstaiga gali perkelti patikrinamas grupės kainas į gretimą su trumpesniais terminais susijusią grupę tik tuomet, kai įvykdomos visos šios sąlygos:
- (a) įstaiga neturi jokio su ilgesniais terminais susijusiai grupei priskirto rizikos veiksnio pozicijos, todėl savo rizikos valdymo modelyje nenaudoja nė vieno iš šių rizikos veiksnių;
- (b) patikrinama kaina skaičiuojama tik vienoje terminų grupėje;

- (c) patikrinama kaina perkeliama tik vieną kartą.

6 straipsnis

Galimybės modeliuoti rizikos veiksnius, atspindinčius parametrinės kreivės, paviršiaus arba kubo funkcijos parametrus, vertinimo kriterijai

1. Įstaigos, kurios naudoja vieną ar daugiau kreivę, paviršių arba kubą atspindinčių parametrinių funkcijų ir funkcijų parametrus kaip rizikos veiksnius įtraukia į savo vidaus rizikos vertinimo modelius, galimybę modeliuoti tuos funkcijų parametrus vertina kiekvienos parametrinės funkcijos atžvilgiu toliau nurodyta tvarka atlikdamos šiuos veiksmus:
 - (a) tos įstaigos nustato kreivės, paviršiaus arba kubo taškų, kurie buvo naudojami parametrinei funkcijai kalibruoti, rinkinį;
 - (b) tos įstaigos taiko 5 straipsnio 2 dalyje nustatytą skirstymo į grupes metodą taip, tarsi jų rizikos vertinimo modelio rizikos veiksniai būtų taškai, nustatyti pagal a punktą;
 - (c) tos įstaigos galimybę modeliuoti grupes, gautas taikant 5 straipsnio 2 dalyje nustatytą skirstymo į grupes metodą, pagal 4 straipsnio 2 ir 3 dalis vertina taip, tarsi jų rizikos vertinimo modelio rizikos veiksniai būtų taškai, nustatyti pagal a punktą.
2. Galimybė modeliuoti parametrinės funkcijos parametą, kaip nurodyta 1 dalyje, yra vertinama nustatant kreivės, paviršiaus arba kubo taškų, kurie buvo naudojami tam funkcijos parametrai kalibruoti, rinkinį. Jeigu nustatyti taškai priklauso tik grupėms, kurios pagal 1 dalies c punktą vertinamos kaip modeliuojamos, funkcijos parametras yra vertinamas kaip modeliuojamas.

7 straipsnis

Dokumentavimas

1. Įstaigos savo vidaus politikoje dokumentuoja visus šiuos aspektus:
 - (a) savo vidaus rizikos vertinimo modelio rizikos veiksnių, kuriems taikomas modeliavimo galimybės vertinimas, rinkinį ir aprašymą;
 - (b) informacijos apie patikrinamas kainas, kuri buvo naudojama vertinant galimybę modeliuoti rizikos veiksnius, šaltinius;
 - (c) kriterijus, pagal kuriuos kaina turi būti laikoma patikrinama pagal 2 straipsnį, įskaitant metmenis, kaip įstaiga vertina, ar sandorio arba tvirtosios kotiruotės apimtis yra svarbi, kaip nurodyta 2 straipsnio 2 dalies b punkte, ir ar kotiruotės pirkimo ir pardavimo kainų skirtumai yra pagrįsti, kaip nurodyta 2 straipsnio 2 dalies c punkte;
 - (d) priskyrimo procesą ir kriterijus, pagal kuriuos nustatomas 3 straipsnyje nurodytas patikrinamų kainų tipiškas rizikos veiksniams, įskaitant metodikos, nustatytos rizikos veiksnio vertei išskaičiuoti iš patikrinamų kainų, metmenis ir bet kokius papildomus įvesties duomenis, kurių gali prireikti taikant metodiką;

- (e) galimybės modeliuoti parametrines kreives, paviršius ar kubus vertinimą, kaip nurodyta 6 straipsnyje;
 - (f) 5 straipsnyje nurodytų skirstymo į grupes metodų taikymą, taip pat nurodant, ar ir kaip įstaiga taiko 5 straipsnio 5 dalį;
 - (g) 12 mėnesių perkeltotojo laikotarpio naudojimą pagal 1 straipsnio 2 dalį arba 4 straipsnio 3 dalį.
2. Įstaigos ne mažiau kaip vienus metus registruoja galimybės modeliuoti kiekvieną rizikos veiksnį vertinimo rezultatus, įskaitant 1 dalyje nurodytą dokumentavimą. Tais atvejais, kai rizikos veiksnių vienu metų rezultatų istorijos dar nėra, įstaigos užfiksuoja ilgiausią įmanomą turimų rezultatų istoriją.

8 straipsnis
Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2022 06 14

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN